

Az Útmutató 2011. évi augusztusi igéje:

Jézus Krisztus mondja: „Kérjétek, és adatik nektek, keressetek, és találtok, zörgessetek, és megnyitattik nektek.” (Mt 7,7)

Hivalkodó tornyaink és megmaradó értékeink

Ők, akkor és ott tornyokat építettek. Minél magasabbakat, erősebbeket, vaskosabbakat. Így fejezték ki az adott család hatalmát, befolyását, erejét, a közösségben betöltött szerepét. San Gimignano-ban, a kis toszkán városkában a 13.sz. 70-nél több tornya közül 13 még ma is áll. A letűnt kor egykori státuszszimbólumai a felfelé törekvés és valakivé válás örök emberi vágyáról tanúskodnak. Babel tornyának építésébe minden kor embere beleszáll. „Gyertek, építsünk magunknak várost és tornyot, amelynek teteje az égig érjen; és szerezzünk magunknak nevet, hogy el ne széledjünk az egész föld színén.” (1Móz 11,4)

Ma sincs ez másként, csak tornyok helyett házunknak, autónknak, munkánknak, öltözetünknek, hobbinknak, mobiljaink és iPad-jaink típusainak vagy éppen tudásunk, bölcsességünk, jószágunk és segítőkészségünk nagyságának kell jelezniük azt, hogy kik is vagyunk, milyen nevet és rangot szereztünk magunknak.

Vagyok valaki! Ennyit már elértem és igyekszem továbbra is felfelé. Ami a siker- és teljesítményorientált világban nem számít értéknek, azt igyekszem eltüntetni vagy elhallgatni, ami pedig rangot ad, azt közszemlére állítom. Persze nem feltűnően, hiszen az közönséges, hivalkodó és akár még veszélyessé is válhat, hanem csak úgy módjával, mintegy „véletlenül” fellebbentve a függőnyt, hogy láthatóvá váljanak értékeim.

Közben pedig nem veszem észre, hogy a névszerzés foglyaként az épp aktuális státuszszimbólumok bővületében sodródok és bizonyítási vágyam csupán félelmeimet és bizonytalanságomat takarja. Félelem az elveszéstől, a kicsiségtől, a megsemmisüléstől, haszontalanságtól, értéktelenségtől. Hiszen magunk is tudjuk vagy legalábbis sejtjük – ha még magas falaink nem takarták

el előlünk az életre való kilátást -, hogy ingatag talajon állnak tornyaink, és bármikor érkezhetnek olyan áradatok és szelek, amelyek pillanatok alatt semmivé tehetik életünk építményeit.

„Ne gyűjtsetek magatoknak kincseket a földön, ahol a moly és rozsdá megemészti, és ahol a tolvajok kiássák és ellopják, hanem gyűjtsetek magatoknak kincseket a mennyben, ahol sem a moly, sem a rozsdá nem emészti meg, és ahol a tolvajok sem ássák ki, és nem lopják el. Mert ahol a kincséd van, ott lesz a szíved is.” (Mt 6,19-21)

– halljuk Jézustól a más értékeket felmutató iránymutatást. Nem aktivitásunk feladására és nem is a „minden mindegy” kilátástalanságába sarkall tehát bennünket, hanem más irányt ad törekvéseinknek.

Figyelmünket a valóban maradandóra és értékesre fordítja, viszonylagossá és ideiglenessé téve a siker- és teljesítmény-

mámor következtében elért eredményeket.

A képmutató, felfelé törekvő, név- és rangkórságban leledző emberek elé nem véletlenül állította Jézus példaként a kisgyermeket. Hisz a „vagyok valaki”-érzés Isten gyermekeként élve válik magától értetődővé, és a „semmim sincs, amit ne kaptam volna”-helyzet alázatra, Isten hatalmának és nagyságának felismerésére készítet. Így – megszabadulva a névszerzés és toronyépítés kényszerétől – képessé válunk a szeretetben megújuló élet kiteljesítésére. Hisz nekünk is feladatunk van a jó és szép, az igaz és értékes megélésében és terjesztésében, mi is részt vállalhatunk Isten országának építésében.

Az eddig fennmaradt 13 san gimignanoi torony - minden egyéb tornyainkkal, neveinkkel és rangjainkkal együtt - egykor össze fog dőlni, de a hit, a remény és a szeretet cselekedetei ragyogni fognak örökké.

Dr. Solymár Mónika

GYÜLEKEZETI ALKALMAK ÉS HÍREK

Istentiszteletek

- **Bécs, Auferstehungskirche - 1070 Wien, Lindengasse 44/a. kápolna**
2011. szeptember 04. 11.00 óra Istentisztelet
2011. október 02. 11.00 óra Istentisztelet úrvacsoraosztással
2011. november 06. 11.00 óra Istentisztelet
- **Graz, Heilandskirche - 8010 Graz, Kaiser Josef-Platz 9.**
2011. szeptember 18. 16.00 óra Istentisztelet
2011. október 09. 16.00 óra Istentisztelet úrvacsoraosztással

Istentiszteleteinket közös beszélgetés és szeretetvendégség követi.
Szeretettel hívjuk istentiszteleti közösségünkbe!

Konfirmációi felkészítésre ebben a tanévben is van lehetőség, várjuk mindazoknak a 12-14 éves fiataloknak a jelentkezését, akik magyar nyelven, gyülekezetünkben szeretnének konfirmálandni.

A lelkesi hivatal telefonszáma (csak mobiltelefonon elérhető): ☎ +43/650 58 777 12

E-mail címünk: ✉ evang-ungarisch@aon.at, Home page: www.evangel-ungarisch.at

Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek találkozója Bécsben – 2011.09.02-04.

A Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetsége a Kárpát-medence országain kívül, Európában működő, magyar nyelvű protestáns gyülekezetek önkéntes társulása. Svájci egyesületként van bejegyezve, székhelye Zürich. Alapszabályában a következőket olvashatjuk célkitűzéseiről:

- „a./ A magyar nyelvű istentiszteletek, lelkigondozás és az egyházi élet elősegítése a Kárpát-medence országain kívül, Európában működő protestáns gyülekezetekben.
- b./ A gyülekezetek egymás közötti kapcsolatainak elősegítése.
- c./ Tanácskozás a gyülekezeteket érintő kérdésekről.
- d./ Kölcsönös tájékoztatás és teológiai továbbképzés.
- e./ A felekezetek közötti együttműködés (ökumené) előmozdítása.
- f./ Közös nyugat-európai munkaágak (pl. Ifjúsági Konferencia, sajtó) támogatása.
- g./ A taggyülekezetek érdekeinek - velük egyetértésben történő - képviselése a magyar és külföldi egyházak és világi szervezetek irányában.”
(www.credo-hu-we.org).

A Szövetség 2011. szeptember 2-4. között Bécsben szervezi konferenciáját és közgyűlését. A helyszín: *Jugendgästehaus Wien-Brigittenau & Youth Palace, Adalbert Stifter Strasse 73, A-1200 WIEN*. Gyülekezetünket Dr. Solymár Mónika lelkész és Dipl. Ing. Andorka Rudolf felügyelő képviseli, de minden további érdeklődőt szeretettel hívunk és látunk az alkalmon. A találkozó célja a Nyugat-Európai szórványban élő magyar gyülekezetek és lelkigondozó szolgálatok életének megismerése, a kapcsolattartás ápolása.

A konferencia ökumenikus záró istentisztelettel fejeződik be, amelyre mindenkit szeretettel hívunk és várunk!

Az ökumenikus istentisztelet helyszíne: *Reformierte Stadtkirche, 1010 Wien, Dorotheergasse 16.*

Időpontja: 2011. szeptember 04. 14.00 óra

Az ausztriai protestantizmus története III. Egyenjogúságtól a szabad egyházig 1861-1961

Az 1781-es Türelmi Rendelet lehetővé tette ugyan a szabadabb vallásgyakorlatot, de csak nagy megszorításokkal. A katolikus egyház és az állam továbbra is ellenőrizte a protestánsokat és igyekezett megakadályozni az ún. „akatolikusok” hitének elterjedését. Így pl. a katolikus egyházból áttérők kötelesek voltak hat héten át katolikus paphoz vallásoktatásra járni, s ha ezután is szerettek volna áttérni, akkor az engedélyeztetett. Az ún. vegyes házasságokból származó gyermekek többségét a kat. egyházban keresztelték. A stólat a kat. egyháznak kellett fizetniük. Vallási irodalom és bibliák behozatala Németországból politikai okokból nehezítve volt. Anyagilag önmagukra voltak hagyva a gyülekezetek, külföldről nem volt szabad pénzt elfogadni.

A kisebbségek hátrányos és elnyomott helyzetben mindig jobban tudatosítják identitásukat. Ez történt a 19. században az ausztriai protestánsok körében is, ugyanúgy mint a zsidóságban. Állami alkalmazást nem nyerhettek, így messze az országos átlagon felül képviseltettek a tudományban, a művészetekben és az irodalomban. A protestáns hitvallás továbbra is egzisztenciális kihívás maradt.

Eddig láttuk, milyen történelmi tapasztalatok kísérték a protestánsok életét a reformáció fellépése óta. Ezek alapján érthető, hogy az 1861-es protestáns pátenz nagy fellendülés kezdete volt. Az állam és az egyház viszonya átrendezés alá került: Mindkét felekezeti protestáns egyház a római-katolikus egyházzal egyenjogúvá vált, azaz nagyobb szabadságot nyert. Eddig a Türelmi Rendelet szabályozta a gyülekezeti életet, most pedig elnyerték az egész ország területén a teljes vallásszabadságot, de továbbra is a katolikus uralkodó ház felügyelete alatt. A császár az egyház legfelső ura, azaz a „legfőbb felvigyázója” („summepiscopus”) volt, s ez azt jelentette, hogy az általa kinevezett egyházvezetőség neki volt felelős. A püspöki hivatal még nem volt lehetséges. Az illetékes kultuszminisztérium felügyelte az egyházat a császár nevében. Az egyház szervezetét is az állam írta elő. Évi anyagi járadék volt többek között a függőség ára.

1864-ben került először sor zsinatra, amely a zsinat-presbiteri egyházalkotmányt igyekezett bevezetni, bár ellenmondásosan, hiszen a legfőbb egyházvezetés császári, azaz állami kézben maradt. Ezt 1891-ben felváltotta az új alkotmány, amely 1949-ig maradt érvényben. Új gyülekezetek létesültek és új templomok épültek. Iskolák és egyesületek alapítása is lehetségessé vált. Diakonisszaházak alakultak a

felsőausztriai Gallneukirchenben és a karintiai Treffenben. Ezek az iparosodás által megnövekedett szociális nyomor enyhítésén is munkálkodtak. Kevés, de magas szintű evangélikus iskola létesült, így pl. a ma is fennálló iskola a bécsi Karlsplatz-on, részben a bécsi zsidók anyagi segítségével, akik gyermekeiket nem akarták katolikus iskolákba járatni.

A Bécs központjában lévő evangélikus iskola 1861-ben épült. Azóta szolgálja az oktatás ügyét. A II. világháborúban az épület súlyosan megsérült, anyagi gondok miatt csak 1960-ban kerülhetett sor újjaépítésére.

A legelső egyesület a bécsi Gusztáv-Adolf-Egyesület volt. A protestáns többségű Németországból és Svájcából jött gyárosok anyagilag támogatták a gyülekezeteket, családjaikkal részt vettek az egyházi életben, többször magukkal hozták magasabb beosztású alkalmazottaikat is. Több gyülekezet alapítása és templomok építése nélkülük nem lett volna lehetséges. A szabadabbá vált egyház növekedni kezdett.

Ludwig Schwarz gallneukircheneri evangélikus lelkész 1874-ben alapította a gallneukircheneri belmissziói egysületet, amelyből továbbfejlődött a gallneukircheneri diakóniai szolgálat. A cél azóta sem változott; betegek, idősek, fogyatékosok és rászorulóknak segítése a felebarát szeretetének krisztusi parancsa alapján.

Az osztrák posta 1976-ban jubileumi bélyeget adott ki a protestáns pátenst 125. és a protestáns törvény 25. évfordulója alkalmából.

Nagy lendületet adott az 1882-ben kezdődött tömeges áttérés a katolikus egyházból az ún. „El-Rómától-Mozgalom” nyomán. Célja volt a római-katolikus egyház politikai és társadalmi befolyásának ellensúlyozása német-nemzeti előjellel. A katolikus szociálpolitika a munkásokat is elidegenítette. Már 1898 és 1900 között 10.000 katolikus hagyta el egyházát, majd ennek nyomán 1914-ig 65.000 lett az evangélikus egyház tagja. Ez a tömeges áttérés óriási kihívást jelentett, hiszen az új egyháztagek gyökértelenné váltak, mint politikai ellenzék váltak protestánsná. A habsburgellenes német-nemzeti érzületet különösen is a Gusztáv-Adolf-Egyesület ápolta, míg a Luther-Szövetség a politikai befolyást nem támogatta. Sok új gyülekezet alakult, amelyekben mai napig tapasztalható az egyházi gyökértelenség és a rejtett egyházellenesség.

A Monarchia összeomlása nyomán elindult menekültáradat feltöltötte mindkét felekezetbeli egyházat: 1921-ben már 224.000 lelket számolt az 1900-ig csak 107.000 lelkes osztrák evangélikus egyház, 1938-ban pedig már 341.000-re, végül a II. világháború befejezése után 1945-től 1962-ig 430.000-re emelkedett ez a szám. Magyarországról és Erdélyből több ezren, főleg reformátusok maradtak itt. Az összesen négyszeresére nőtt egyház sokszínűvé vált, mindenki hozta magával a saját kegyességét és egyházi hagyományát. Ez a sokszínűség egyrészt gyümölcsöző, másrészt különösen is megkívánja az egymásra való figyelmet. Jelenleg kb. 324.000 tagja van az osztrák

evangélikus egyháznak, ebből kb. 314.000 lutheránus, és 10.000 a református.

Ausztria 1918 után nem lett a protestáns többségű német birodalom tagja. Az első osztrák köztársaság protestáns polgárai, akiknek nagyrésze menekültként német nyelvű területéről érkezett, idegenkedtek a továbbra is erős politikai katolicizmustól. Már nem a császár, de továbbra is az állam nevezte ki az egyházvezetőséget. Nem az ausztrófasiszmus, nem is a német nemzeti szocializmus, hanem a nagynémet eszme volt a német birodalom felé fordulásnak az egyre erősebb indító oka. Lelkészek és tanítók álltak ki illegálisan, de a szószeiken jól érthetően a nagynémet birodalomhoz csatlakozás mellé. Szerintük a rendi állam, amely a nemkatolikusok mellőzését és elnyomását folytatta, nem lehetett már a protestánsok hazája. A tragikus történelmi tapasztalat („hit vagy haza”) a „hit és haza” iránti vágyat sugallta, tehát nem elhagyni a hazát, hanem ott élni, de szabadon élni. Ennek lehetőségét csak a német birodalmon belül látták.

1938-ban, Ausztria Németországhoz való csatolása („Anschluss”) után számtalan lelkész megkeseredve tapasztalta tévedésének gyümölcsét: az egyházüldözés megkezdődött. A hitleri Németország jogilag ugyan feloldotta az állam általi fennhatóságot, de az egyház a diktatórikus állam prédája lett. Megállapítandó, hogy az osztrák egyház tagjai és lelkészei - a németországiakkal ellentétben - minden kiábrándulás ellenére néhányak kivételével nem vettek részt az ellenállásban.

A politikai csatlakozás következményeképpen a II. világháború után az ausztriai evangélikus egyház igen nehezen tudta rendezni sorait, pl. a személyi kérdésekben is. A társadalmi és általános érdekű politikai témákhoz nem szólt hozzá nyilvánosan, kb. az 1980-as évek elejéig visszavonult a közéletből. Ez azt jelenti, hogy csaknem 30-35 évig tartott az ún. „múlt rendszer” feldolgozása.

Az 1949-ben kibocsátott egyházalkotmány megerősítette a zsinat-presbiteri egyházrendet, bevezette a püspöki hivatalt, amely ténylegesen már 1939 óta létezett. Az 1961-ben az ún. „protestáns törvény” jelentett nagy változást, főleg az állam és az egyház viszonyában „szabad egyház a szabad államban” mottója alatt. Az állam és az egyház teljes szétválasztása megtörtént, mindkettő független egymástól, de az együttműködés lehetősége fennáll. Az egyház mint közjogi testület teljesen szabadon rendezheti ügyeit az évente ülésező zsinat által.

Fónyad Pál

Pilinszky János kettős évfordulója

Ebben az évben kétszer is megemlékezünk jeles költőnkéről, Pilinszky Jánosról, születésének 90. és halálának 30. évfordulóján.

Pilinszky költészete kiemelkedő helyet foglal el irodalmunkban, habár kevés szavú költő volt és zárt világot teremtett. Önvallomásában ezt írja: „Nem az a fontos, hogy a madár hányszor csap szárnyával, hanem hogy íveljen”. Az ő pályájának pedig íve van, nem is akármilyen.

Pilinszkyt katolikus költőként emlegetik, ám önmeghatározása szerint: „Én költő vagyok és katolikus” különválasztja a művészetet hitbeli-vallási meggyőződésétől. Költészete ugyanakkor vallásosnak mondható abban az értelemben, hogy legfőbb témakörei a bűn, a szenvedés, a megváltás. Világlátásában, verseiben és írásaiban tetten érhető az isteni kegyelembe, a szeretetbe és megváltásba vetett hite, a bűnösök, az elesettek iránt érzett részvéte, a rideg létbe vetettség szorongató élménye, s az ember feloldhatatlan magányának érzése.

Pilinszky költészetében az elmúlt század egyetemes kérdéseit, problémáit is felveti, és azokra egyetemes érvénnyel akar válaszolni. Visszahúzódó, szorongásos személyiség volt, akit 1944 őszén katonának hívtak be, így került el a németországi Harbachba, ahol egész életre szóló, megrendítő élménye lett a koncentrációs táborok borzalmaival való találkozás.

Költészetének első korszakát az emberi létezés problémaköre, a magány, a jéghideg úr motívuma jellemzi, mely József Attila kései költészetével mutat rokonságot. (1946. - Trapéz és korlát című kötet.) A magányosságra ítélt és kárhoztatott lélek szólal meg bennük, akit a szenvedés sem válthat meg, büntetlenül is bűnös. Még a szerelem is „kegyetlen, néma torna”, kettős magány, közös elítéltség.

A kötetben található Halak a hálóban c. verse a létbe vetettségnek és a lét értelmetlenségének megfogalmazása:

Csillaghálóban hanyódunk
partravont halak,
szánk a semmiségbe tátog,
száraz úrt harap.

Bűnhődünk, de bűnhődésünk
mégse büntetés,
nem válthat ki poklainkból
semmi szenvedés.

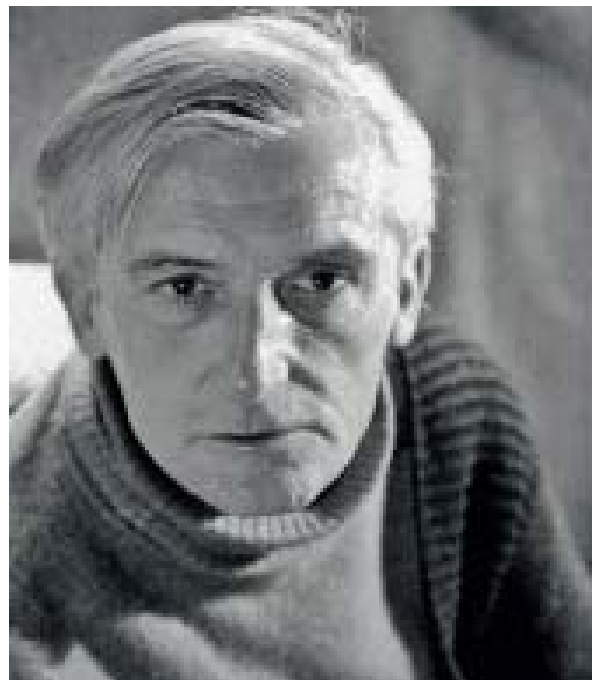
A költő kozmikussá tágítja a képet és rávetíti az egész emberi világra a szenvedést, mely nem hoz feloldozást az egymás ellen küzdő, öldöklő emberi társadalom számára. Az embersors időtlen és feloldhatatlan drámaként jelenik meg a versben, egyetemes, kozmikussá nőtt otthontalanságot sugallva.

A megváltatlan ember tragikumája, a krisztusi szenvedéstörténet és a lágerélmény egymásba játszása jellemzi második költői korszakát. (1959. - Harmadnapon; 1970. - Nagyvárosi ikonok.) Pilinszky lágerélményéből született híres versében, a Francia fogoly címűben az állati éhség miatti emberi lealacsonyodás ijesztő, félelmetes képe jelenik meg:

Nyers marharépat evett, de a torkán
még alig ért le, jött is a falat;
és undorral és gyönyörrel a nyelven
az édes étel úgy találkozott,
mint telhetetlen testi mámorukban
a boldogok és boldogtalanok!...

...Ha fuldokolva is, de falt tovább,
és egyre még, és mindegy már akármit,
csak enni bármit, ezt-azt, önmagát!

Döbbenetes, hogy a megalázottság milyen mélységbe tudja taszítani az embert, és a fizikai kényszer, az éhség miatt mennyire széthull a személyiség.

Pilinszky János (1921-1981)

Ebben a kötetben jelent meg az Apokrif, a Pilinszky-féle világvilág nagy összefoglaló verse, talán a legjelentősebb alkotás az egész életmű tekintetében. A cím a Biblia összefüggésrendszeréhez kapcsolja a költeményt, ugyanakkor el is választja a bibliai szövegektől. Az apokrif görög szó, eredetileg titkos, elrejtett iratra vonatkozott. A szentírási szövegek rendezésekor ezek kimaradtak a Bibliából.

A három részre tagolt vers egy versszakka elkülönített mondattal kezdődik: „Mert elhagyatnak akkor mindenk” az apokaliptikus élményt megelőző szorongást sűríti össze. Ezután egy elkerülhetetlenül bekövetkező jövő képét kapjuk:

Külön kerül az egeké, s örökre
a világvégi esett földeké,
s megint külön a kutyaólak csöndje.
A levegőben menekvő madárhad.
És látni fogjuk a kelő napot,
mint tébolyult pupilla néma és
mint figyelő vadállat, oly nyugodt.

A második nagy egység szervező gondolata a tékozló fiú példázatára épül, mely kedvenc témája Pilinszkynek. Egyszerre sugallja a hazatérés reményét és a reménytelenséget. A szöveg utal a bibliai Babel-torony történetre is: „Szavaidat, az emberi beszédet én nem beszélem.” Azonban itt nem a nyelvében összezavart ember és ember, hanem inkább Isten és ember párbeszéde lehetetlenül el:

Sehol se vagy. Mily üres a világ.
Egy kerti szék, egy kinnfeledt nyugágy.
Éles kövek közt árnyékom csörömpöl.
Fáradt vagyok. Kimeredek a földből.

A harmadik egységben megváltozik a hangnem és a beszélő magatartása. A megváltatlanság ijesztő tudomásulvételével zárul a költemény a könny nélküli üres árok képével:

És könny helyett az arcokon a ráncok,
csorog alá, csorog az üres árok.

A megváltott ember gondolata hatja át utolsó korszakát, mely egyúttal hitének felerősödését is jelenti. (1972. - Szálkák; 1974. - Végkifejlet; 1976. - Kráter) Az 1971 után írt versek monológok benyomását keltik, naplószerűek, pillanatnyi létérzések. Ezekben az utolsó kötetekben voltaképpen szabadverseket ír, melyek talányosak, rejtelmesek, többnyire megfejthetetlenek. Megértésükhöz korábbi lírai alkotásainak ismerete nélkülözhetetlen.

Pilinszky számára az evilági reménytelenség az egyetlen bizonyosság. Költészetében megtalálható a szenvedés örökkévalósága, a megváltatlan ember tragikumja, a magányérzés, az egymást szeretők vigasz nélküli boldogtalansága, a krisztusi szenvedéstörténet és a lágerélmény.

Pilinszky János fontos helyet foglal el irodalmunkban, témái örök érvényűek, mondanivalója egyetemes, ahogy a Harmadnapon c. verse is mutatja, melyben a krisztusi szenvedés az emberi megváltatlanság megerősített ígértévé válik:

És fölzúgnak a hamuszín egek,
hajnalfele a ravensbrücker fák.
És megérzik a fényt a gyökerek.
És szél támad. És fölzeng a világ.

Mert megölhették hitvány zsoldosok,
és megszünhették dobogni szive –
Harmadnapra legyőzte a halált.
Et resurrexit tertia die.

Koleszár Ildikó

“Félelmetes állapot a magány. Jézus legelkeseredettebb szavait is ez váltja ki, az elhagyatottság. “Uram, Uram, miért hagytál el engem!” – ezzel a kiáltással élte át talán a legmélyebben az emberi természet fájdalmát és veszélyeit. Nem ismerte ugyan az unalom, a szomorúság elősivatagait, de átélte a magány legriasztóbb fájdalmát, s ő, aki minden szenvedést magára vett, ezt az egyet elviselhetetlennek találta. S valóban: a valódi magányban senki nem maradhat meg tartósan büntetlenül és büntelenül. Különös, hogy a krízis és a megoldás legtöbbször mennyire egybeesik, milyen szoros drámai kapcsolatot tart egymással. A kór és a gyógyítás szavai szinte azonosak. Magányosak lettünk – mert nem tudunk magányosak lenni. Mit jelent ez? Jelenti azt, hogy az ember, ki a külsőségeket, a kinti ingereket hajszoalta, eltompult, s elvesztette belső fogékonyságát, hallását a csendre, képességét az elmélyülésre. Elfelejtett befele fordulni. S ezzel egyidejűleg vesztette el másik képességét is, nyitottságát a világ, a többi ember felé. (...) Divatszó lett a magány, s ez mindenestre jelzi, hol kell a ma keresztényének vigyáznia, miből kell korszerű vizsgát tennie? Magányból. Abból, hogy magányában hogyan tud minél mélyebb, minél előbb és állandóbb kapcsolatot teremteni Istennel.” (Pilinszky János)

„Értékelni kell a keveset, a jót, az egyszerűt és a mindennapit...” Egy magyar-kanadai család Bécsben

Farkas Emil és családja – felesége, Blanka, valamint gyermekeik, Andrea és Péter – a múlt évben kapcsolódtak be gyülekezetünk életébe. Andrea konfirmációra való felkészülése adott indokot arra, hogy evangélikus és magyar nyelvű gyülekezet után kutasson a család a világhálón. Akkor még közelinek tűnt a Kanadába való visszatérés, és Bécsben egyszerűbbnek tűnt a magyar nyelvű konfirmáció lehetőségése.

Azóta Andrea már konfirmált tagja gyülekezetünknek, és a család is megtalálta helyét közöttünk. Ráadásul a Kanadába való visszatérés további munkafeladatok miatt későbbre húzódott, így pár év múlva talán még Péter is gyülekezetünk konfirmandusa lehet... Életükről, magyarságukról és hitvallásukról beszélgettünk.

A négytagú család Erdélyből került Kanadába, innen pedig Bécsbe. Megtudhatunk kicsit többet erről a családi életútról?

Pontosabban, a család csak két tagú volt akkor, amikor elindultunk Erdélyből. Fél évvel a kommunizmus bukása után hagytuk el Erdélyt és költöztünk át Szegedre. Megérkezésünk után napokon belül mindketten találtunk végzettségünknek és szakmánknak megfelelő munkát. Mint általában mindenki esetében, pályánk e kezdeti szakaszát az állandó útkeresés jellemezte. Ezért egy évre rá már Gödöllőn találtuk magunkat. Itt nagyszerűen élvezhettük Budapest minden előnyét, anélkül, hogy hátrányait érezhettük volna. A Gödöllőre költözés nemcsak mindkettőnk pályáján jelentett előrelépést, hanem alkalmat adott arra is, hogy nemzetközi környezetben dolgozhassunk.

Két éves Gödöllői életünk után Kanadába vetett sorsunk. Egész életünkre költöztünk Kanadába, de egy évtized múlva egy munkalehetőség hozott vissza Bécsbe. A kanadai tíz év - időrendi sorrendben - az állampolgárságot, két gyermeket, egy olyan munkát, ami által bejárhattam a világot és rengeteg személyes élményt és változást hozott. Bécsben 2002 tavaszától tartózkodunk, ám szoros kötelékeket tartva Kanáddal. Gyermekeink gyakorlatilag Ausztriában nőttek fel, ám kanadai szellemben és a magyarsághoz kötődő szoros érzelmekkel neveljük őket. A bécsi munkalehetőség megszűnése után, de legkésőbb gyermekeink középiskolai éveit követően visszaköltöztünk Kanadába.

Mi az, amit Erdélyből ill. Kanadából magatokkal hoztatok? Milyen értékek, életszemléletek, amelyek tanulságosnak és értékesnek bizonyultak, amelyek gazdagítják életetek?

Erdélyből a kitartást, a jobbra és az ésszerűségekre való törekvési hajlamot hoztuk magunkkal, míg Kanada a kompromisszumra, a más nemzetiségűek, a mienktől különböző életszemlélet elfogadására, a békességre való törekvésre tanított meg bennünket.

Mit jelent magyarságotok? Mit és hogyan igyekeztek továbbadni gyermekeiteknek mindebből?

Számunkra magyarságunk mindenünk, viszont úgy a magyarság történetét, mint a magyarság minden jelenkori megnyilvánulását nagyon kritikus szemmel nézzük és sokszor más nemzetek szemszögéből is megvizsgáljuk. Így igyekszünk minél nagyobb értéket adni a magyarság értelmezésének. Így sokkal meghatóbb érzés felismerni, hogy sok téren mennyire felbecsülhetetlen érték magyarnak lenni. Ugyanakkor amennyire lehetséges, külön kell választani a nemzet fogalmát az országtól, a hitet a vallástól. Magyar elődeink már nagyon sokszor jól alkalmazták ezt. Magyarságunkat meg kell őrizni és vele párhuzamosan látni kell, hogy a felszín alatt különböző kultúrákban, országokban, földrészeken élő emberek között nincs alapvető különbség.

Mi az, ami azonos és ami esetleg különbözik az ausztriai (bécsi) ill. a kanadai szórvány-magyarság életében, helyzetében?

Bécs Magyarországhoz való közelsége könnyebbé teszi magyarnak maradni, ám csökkenti is e „teljesítmény” értékét.

Absender: P.b.b.
Ungarisch-Evangelische Gemeinde
AB in Österreich
A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15
Gefördert aus Mitteln der
Volksgruppenförderung.
Erscheinungsort: Wien
Verlagspostamt: A-1060 Wien
Zul.Nr.: GZ 02Z031072 M

Medieninhaber und Herausgeber: Ungarisch-Evangelische Gemeinde A.B. in Österreich, A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15.
 Lelkészi hivatal telefonszáma: +43/650/58 777 12, Home page: www.evangel-ungarisch.at E-mail: evangel-ungarisch@aon.at
 Bankverbindung: Bank Austria, A-1011 Wien, Schottengasse 6.
 BLZ 12000. Konto Nr. 0029-04191/00. IBAN: AT701100000290419100; SWIFT (BIC): BKAUATWW
 Redaktion: Dr. Solymár Mónika, Géza Schubert

Ezt nehezebb elérni Kanadában, és talán emiatt jobban törekszik magyarnak maradni a kanadai magyarság. Kellemes érzés mikor a magyarul nem tudó unoka tizenévesen kezd magyarul tanulni, mert érzi, hogy érzelmekben gazdagabb kanadai, ha a magyar gyökereit is megtartja. Kanadában sok esetben egzotikus magyarnak lenni, ezért lehet olyan franciával vagy angollal is találkozni, aki évekig pl. egy magyar néptáncscsoport tagja.

Két gyermeketek van, Andrea és Péter. Ők hogyan élik meg identitásuknak ezeket az erdélyi-magyar-kanadai-ausztriai gyökereit?

Gyermekeink magyar kanadaiaknak vallják magukat. Szobájukban a kanadai zászló (ők kérték), sőt az egyikében minden kanadai tartomány és terület zászlaja is. Viszont büszkék magyarságukra és a magyarság történetére, fogékonyak újabb magyarsággal járó értékek és ismeretek megszerzésére. Vígan élik meg magyarságukat, lehámozva a belénk nevelt borúlátást

és keserőséget (pl. az Árvácska vagy a Fekete város nem áll kedvenc olvasmányaik élén, mert szomorúan végződnek).

Mit jelent életekben a hit ill. mi ad alapot életeknek?

Értékelni kell a keveset és a jót, az egyszerűt és a mindennapit, törekedni kell a mások megértésére, a mindennapi békére. Azáltal élvezni az életet, hogy ésszerű tökéletességre és jóra törekszünk és megosztani e világot (elfogadni mások életszemléletét és értékeit) mindazokkal, akik ugyanúgy megosszák velünk. Ehhez nyújt alapot a hit.

Mi az, ami vonzó kicsiny gyülekezetünkben, ill. hol lehetnek/vannak hiányosságaink?

Tetszik nekünk az, hogy kicsi és emberközel. Igazán hiányosságokat még nem tudunk említeni. Valószínű nem is fogunk esetleges hiányosságokat sorolni addig, amíg mi mindent meg nem teszünk azok (ha esetleg vannak vagy lesznek) felszámolása érdekében.

